P9_TA(2021)0386

Budoucí rybáři

Usnesení Evropského parlamentu ze dne 16. září 2021 o budoucích rybářích: přilákání nové generace pracovníků do odvětví rybolovu a vytváření pracovních míst v pobřežních komunitách (2019/2161(INI))

(2022/C 117/07)

Evropský parlament,

— s ohledem na čl. 3 odst. 2 a 3 Smlouvy o Evropské unii a na čl. 4 odst. 2 písm. a), d) a k) a články 9, 153 a 174 Smlouvy o fungování Evropské unie (SFEU),

— s ohledem na článek 349 SFEU,

— s ohledem na sdělení Komise ze dne 24. října 2017 s názvem „Silnější a obnovené strategické partnerství s nejvzdálenějšími regiony EU“ (COM(2017)0623),

— s ohledem na směrnici Rady (EU) 2017/159 ze dne 19. prosince 2016, kterou se provádí dohoda týkající se provádění Úmluvy Mezinárodní organizace práce o práci v odvětví rybolovu z roku 2007 uzavřená Všeobecnou konfederací zemědělských družstev v Evropské unii (COGECA), Evropskou federací pracovníků v dopravě (ETF) a Sdružením vnitrostátních organizací rybářských podniků v Evropské unii (Europêche) dne 21. května 2012 ([1]),

— s ohledem na nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1380/2013 ze dne 11. prosince 2013 o společné rybářské politice ([2]),

— s ohledem na stanovisko Evropského hospodářského a sociálního výboru ze dne 25. září 2019 týkající se „Sociálního rozměru odvětví rybolovu“ ([3]),

— s ohledem na Úmluvu Organizace spojených národů o mořském právu (UNCLOS),

— s ohledem na Mezinárodní úmluvu o bezpečnosti lidského života na moři (SOLAS),

— s ohledem na úmluvu o Mezinárodní námořní organizaci (IMO),

— s ohledem na úmluvu o zřízení Mezinárodní organizace práce (MOP),

— s ohledem na Mezinárodní úmluvu z Torremolinos o bezpečnosti rybářských plavidel z roku 1977,

— s ohledem na protokol z Torremolinos (1993) a Dohodu z Kapského Města (2012), kterými se aktualizuje a mění úmluva z Torremolinos,

— s ohledem na Mezinárodní úmluvu o normách výcviku, kvalifikace a strážní služby pracovníků na rybářských plavidlech z roku 1995,

— s ohledem na rybářský oběžník Organizace OSN pro výživu a zemědělství (FAO) č. 966 z roku 2001 nazvaný „Bezpečnost na moři jako nedílná součást řízení rybolovu“,

— s ohledem na zprávu FAO nazvanou „Stav rybolovu a akvakultury ve světě za rok 2020“,

([1]) Úř. věst. L 25, 31.1.2017, s. 12.
([2]) Úř. věst. L 354, 28.12.2013, s. 22.
([3]) Úř. věst. C 14, 15.1.2020, s. 67.

Čtvrtek 16. září 2021

— s ohledem na úmluvu MOP č. 188 z roku 2007 o práci v odvětví rybolovu,

— s ohledem na dobrovolné pokyny IMO z roku 2005 týkající se návrhu, konstrukce a vybavení malých rybářských plavidel,

— s ohledem na zprávu o rybolovu organizací Europêche, Cogeca a ETF z prosince 2000 nazvanou „Vzájemné uznávání osvědčení v odvětví mořského rybolovu v Evropě“ (zpráva z Bénodetu),

— s ohledem na roční přehled námořních nehod a mimořádných událostí za rok 2019 Evropské agentury pro námořní bezpečnost (EMSA),

— s ohledem na zprávu Vědeckotechnického a hospodářského výboru pro rybářství (VTHVR) působícího v rámci Komise ze dne 26. září 2019 nazvanou „Sociální údaje o odvětví rybolovu v EU“ (VTHVR 19-03),

— s ohledem na výroční hospodářskou zprávu VTHVR za rok 2019 o rybářském loďstvu Unie (VTHVR 19-06) a na výroční hospodářskou zprávu za rok 2020 o rybářském loďstvu Unie (VTHVR 20-06),

— s ohledem na závěry studie tematické sekce Parlamentu pro strukturální politiku a politiku soudržnosti nazvané „Odborná příprava rybářů“, která byla zveřejněna v červenci 2018,

— s ohledem na hloubkovou analýzu tematické sekce Parlamentu pro hospodářskou politiku a politiku v oblasti vědy a kvality života nazvanou „Obsah pracovního práva EU: na koho se vztahují či nevztahují klíčové směrnice?“, která byla zveřejněna v říjnu 2020,

— s ohledem na usnesení Evropského parlamentu ze dne 27. února 2014 o zvláštních opatřeních v rámci společné rybářské politiky, jejichž cílem je rozvíjet úlohu žen ([4]),

— s ohledem na článek 54 jednacího řádu,

— s ohledem na stanovisko Výboru pro zaměstnanost a sociální věci,

— s ohledem na zprávu Výboru pro rybolov (A9-0230/2021),

A. vzhledem k tomu, že společná rybářská politika (SRP) musí zajistit, aby rybolov a akvakultura byly z dlouhodobého hlediska sociálně, ekonomicky a environmentálně udržitelné, a tento cíl musí být nadále prováděn s cílem zachovat atraktivitu tohoto odvětví pro pracovní síly; vzhledem k tomu, že pro dosažení sociální udržitelnosti by politiky v odvětví rybolovu měly zahrnovat a zlepšovat pracovní podmínky, zdraví a bezpečnost, odbornou přípravu, sociální začleňování a spravedlivé životní standardy; vzhledem k tomu, že v mnoha rybářských komunitách a regionech EU převažuje sociální význam odvětví rybolovu a akvakultury nad jejich přímým hospodářským příspěvkem;

B. vzhledem k tomu, že krize v oblasti veřejného zdraví a narušení obchodu a trhu způsobené pandemií COVID-19 zasáhla rybáře v celé Evropě; vzhledem k tomu, že přes bezpečnostní rizika a nízké ceny ryb rybáři nadále pokračovali v rybolovu a dodávali vysoce kvalitní potraviny; vzhledem k tomu, že během koronavirové krize byli rybáři označeni za pracovníky zásadního významu, kteří vykonávají kritická zaměstnání zajišťující důležité dodávky potravin; vzhledem k tomu, že jsou životně důležitými pracovníky, musí orgány EU věnovat zvláštní pozornost nejen jejich úloze, ale také jejich významu pro zajišťování potravin v Unii;

C. vzhledem k tomu, že odvětví rybolovu v Evropě prochází velkými strukturálními změnami a restrukturalizací s velkým snížením loďstva, což vede k sociálním důsledkům pro rybáře i rybářské komunity; vzhledem k tomu, že je stále více třeba zvyšovat povědomí o sociálním rozměru rybolovu a věnovat mu větší pozornost, například posuzováním sociálních dopadů v rámci posouzení dopadu polických návrhů týkajících se společné rybářské politiky;

D. vzhledem k tomu, že pro různé strategie EU, včetně strategie pro biologickou rozmanitost EU do roku 2030 a strategie „od zemědělce ke spotřebiteli“, je nutný holistický přístup;

([4]) Úř. věst. C 285, 29.8.2017, s. 150.

E. vzhledem k tomu, že je rovněž třeba zohlednit demografické změny v Evropě;

F. vzhledem k tomu, že stávající nedostatek systematických souhrnných údajů a chybějící pravidelná vědecká analýza sociálních aspektů společné rybářské politiky ohrožuje politické rozhodování v oblasti rybolovu; vzhledem k tomu, že tyto údaje by mohly podporovat rybolov jako úspěšnou pracovní dráhu i jako způsob, jak přispívat k obživě pobřežních komunit, a získávat pro toto povolání mladé lidi;

G. vzhledem k tomu, že rybolov, včetně akvakultury, globálně zajišťuje potravu pro miliardy lidí, a vzhledem k tomu, že je toto odvětví důležitým zdrojem zaměstnanosti a příjmů pro živobytí 10-12 % světové populace, jak uvádí FAO; vzhledem k tomu, že se navíc odhaduje, že dalších 140 milionů pracovních míst souvisí se zbylou částí hodnotového řetězce rybolovu, zejména v oblasti zpracování a prodeje produktů rybolovu;

H. vzhledem k tomu, že podle zprávy výboru VTHVR 19-03 tvořily ženy v loďstvu pro drobný pobřežní rybolov v celé EU 5,4 % celkové zaměstnanosti, zatímco v loďstvu provozujícím průmyslový rybolov to bylo jen 1,9 % a v loďstvu pro rybolov ve vzdálených vodách 2,3 %; vzhledem k tomu že ženy představují většinu pracovní síly v některých činnostech lovu nebo na pomezí činností, jako je ruční sběr mořských plodů, a vzhledem k tomu, že významná práce, kterou vykonávají ženy pro zachování této činnosti, např. konzervování a zpracování, balení, výroba sítí a vykládka a čištění ryb (neskatillas), se nezaznamenává; vzhledem k tomu, že mezi členskými státy existují rozdíly v údajích, přičemž se ignoruje práce žen a jejich významný přínos k tomuto odvětví, který stále není dostatečně doceněn;

I. vzhledem k tomu, že podle nejnovějších údajů Eurostatu ([5]) bylo v odvětví rybolovu EU v roce 2017 zaměstnáno celkem okolo 180 000 osob, z toho přibližně jedna třetina v pododvětví akvakultury; vzhledem k tomu, že z tohoto celkového počtu bylo 41 000 osob zaměstnáno v primárním odvětví rybolovu ve Španělsku a dalších 29 000 v Itálii, 21 000 v Řecku, 20 000 ve Francii a 14 700 v Portugalsku; vzhledem k tomu, že ačkoli Itálie, Řecko a Portugalsko tvořily v roce 2017 jen 11 % produkce rybolovu v EU, představovaly tyto tři členské státy 35,9 % pracovních míst; vzhledem k tomu, že pro Španělsko, Francii a Portugalsko jako členské státy s nejvzdálenějšími regiony mají námořní záležitosti větší význam a odvětví rybolovu hraje v těchto regionech zásadní sociálně-ekonomickou úlohu;

J. vzhledem k tomu, že statistické údaje zveřejněné Eurostatem ([6]) v roce 2019 ukazují, že v roce 2018 bylo celkem 14,4 % pracovníků v odvětví zemědělství, lesnictví a rybolovu ve věku 65 let nebo více, a vzhledem k tomu, že právě toto odvětví zaměstnává nejvyšší počet osob této věkové skupiny; vzhledem k tomu, že ačkoli podíl pracovníků v této věkové skupině od roku 2008 trvale klesá, skutečný počet zaměstnanců v této věkové skupině neklesl ve stejném poměru;

K. vzhledem k tomu, že odvětví rybolovu má klíčový význam pro zásobování obyvatel rybami a pro udržování potravinové rovnováhy v jednotlivých členských státech a v EU a významnou měrou přispívá k sociálnímu a hospodářskému blahobytu pobřežních komunit, místnímu rozvoji, zaměstnanosti, zachování a vytváření hospodářské činnosti, která v dodavatelském řetězci předchází či následuje, a k zachování místních kulturních tradic;

L. vzhledem k tomu, že kromě specifik odvětví rybolovu vycházejících z jeho sociální struktury, forem odbytu a strukturálních a přirozených rozdílů mezi rybolovnými oblastmi je třeba zohlednit i výrazné rozdíly, pokud jde o loďstva, segmenty loďstev, lovené druhy, lovná zařízení, produktivitu, preference spotřebitelů a spotřebu ryb na obyvatele v jednotlivých členských státech;

M. vzhledem k tomu, že shromažďování sociálních ukazatelů pro rybářské loďstvo, akvakulturu a odvětví zpracování ryb v EU bylo zavedeno nařízením (EU) 2017/1004 o vytvoření rámce Unie pro shromažďování, správu a využívání údajů v odvětví rybolovu a pro podporu vědeckého poradenství pro společnou rybářskou politiku; vzhledem k tomu, že od roku 2018 probíhá každé tři roky sběr údajů u sociálních proměnných, což jsou tyto ukazatele: zaměstnanost podle pohlaví, plné pracovní úvazky podle pohlaví, neplacená práce podle pohlaví, zaměstnanost podle věku, zaměstnanost podle úrovně vzdělání, zaměstnanost podle státní příslušnosti, zaměstnanost podle zaměstnaneckého statusu, plné pracovní úvazky vnitrostátně celkem;

([5]) https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php/Fishery_statistics#The_factors_of_production

([6]) https://ec.europa.eu/eurostat/documents/3217494/10166544/KS-02-19%E2%80%91681-EN-N.pdf/c701972f-6b4e-b432-57d2-91898ca94893

Čtvrtek 16. září 2021

N. vzhledem k tomu, že podle zprávy VTHVR 19-03 o sociálních údajích v odvětví rybolovu v EU bylo v rybářském loďstvu EU v roce 2017 zaměstnáno přibližně 150 tisíc lidí, což odpovídá přibližně 99 tisícům plných pracovních úvazků; vzhledem k tomu, že většinu pracovníků v rybářském loďstvu EU tvořili muži – 96 % a ženy tvořily 4 %; vzhledem k tomu, že podle údajů o věku bylo nejvíce osob zaměstnaných v rybářském loďstvu EU (58 %) ve věkové skupině 40-64 let, následovala věková skupina 25-39 let (26 %), zatímco 7 % bylo ve věkové skupině osob starších 65 let a 5 % ve věku 15-24 let, přičemž u 4 % pracovníků nebyl věk zjištěn; vzhledem k tomu, že v jednotlivých členských státech panovaly ve věkových profilech značné rozdíly: v Estonsku bylo 31 % rybářů starších 65 let, zatímco v mnoha jiných členských státech je stejná věková kategorie mezi rybáři zastoupena jen velmi omezeně (1 % v Belgii a Německu a 2 % ve Finsku);

O. vzhledem k tomu, že 52 % osob zaměstnaných v rybářském loďstvu EU v roce 2017 dosáhlo nízké úrovně vzdělání, 24 % střední úrovně a 4 % vyšší úrovně vzdělání; vzhledem k tomu, že u poměrně vysokého počtu zaměstnanců v odvětví rybolovu (20 % zaměstnanců) nebyla úroveň vzdělání známá, což může poukazovat na skutečnost, že tuto otázku je možné považovat za citlivou; vzhledem k tomu, že úroveň vzdělání se v jednotlivých členských státech značně lišila: např. v Portugalsku dosáhlo vyšší úrovně vzdělání pouze 1 % rybářů, zatímco ve Švédsku 21 %;

P. vzhledem k tomu, že většina osob zaměstnaných v rybářském loďstvu EU v roce 2017 byli státní příslušníci dané země (86 %), následováni státními příslušníky zemí mimo EU/EHP (8 %), pracovníci, jejichž státní příslušnost nebyla zjištěna (3 %) a státní příslušníci jiných zemí EU (3 %) a zemí EHP (0,1 %); vzhledem k tomu, že podíl státních příslušníků pracujících ve vnitrostátních loďstvech se v různých členských státech značně lišil: v irském loďstvu byli zaměstnáni státní příslušníci jiných zemí ve 27 %, v belgickém loďstvu ve 36 % případů; vzhledem k tomu, že naproti tomu 94 % pracovníků italského loďstva se narodilo v Itálii, 99 % pracovníků portugalského loďstva bylo portugalskými státními příslušníky a všichni lidé zaměstnaní v bulharském loďstvu byli bulharští státní příslušníci;

Q. vzhledem k tomu, že 61 % osob zaměstnaných v rybářském loďstvu EU v roce 2017 tvořili zaměstnanci a 36 % byli vlastníci plavidel, přičemž status zaměstnanců se mezi členskými státy značně lišil: např. v Belgii mělo status zaměstnance 100 % pracovníků a ve Švédsku pouze 28 %;

R. vzhledem k tomu, že i tak většina členských států a ekonomických partnerů EU v odvětví rybolovu často zmiňuje nestabilní příjem z rybolovu v některých odvětvích jako jeden z důvodů nedostatečného zájmu mladých lidí o rybolov, což je v posledních letech vzrůstající trend, jenž ještě více komplikuje zachování činnosti v kontextu ubývajících pracovních míst v pobřežních komunitách;

S. vzhledem k tomu, že i tak většina členských států a ekonomických partnerů EU v odvětví rybolovu často zmiňuje nedostatečný zájem mladých lidí o rybolov, což je skutečnost, která byla poprvé uznána nejméně před dvěma desetiletími a jež vytváří dodatečné problémy pro toto odvětví jako celek a zhoršuje sociální problémy v pobřežních komunitách na pevnině a v zámořských regionech;

T. vzhledem k tomu, že je třeba uznat a zvážit zvláštní rysy a trvalá strukturální omezení nejvzdálenějších regionů; zdůrazňuje, že odvětví rybolovu hraje důležitou úlohu v socioekonomické situaci, zaměstnanosti a podpoře hospodářské a sociální soudržnosti těchto regionů a že v udržitelné modré ekonomice existuje potenciál pro růst zaměstnanosti; zdůrazňuje, že zeměpisná poloha staví nejvzdálenější regiony do výsadního postavení, pokud jde o monitorování a kontrolu pobřežních a oceánských oblastí, a měla by být využita pro úsilí EU v boji proti nezákonnému, nehlášenému a neregulovanému rybolovu;

U. vzhledem k tomu, že nařízení o nezákonném, nehlášeném a neregulovaném rybolovu ([7]) pouze zohledňuje nezákonně ulovené ryby, ale nezajišťuje zákaz rybolovu spojeného se závažným porušováním pracovních předpisů a porušováním základních lidských práv na palubě rybářských plavidel;

([7]) Nařízení Rady (ES) č. 1005/2008 ze dne 29. září 2008, kterým se zavádí systém Společenství pro předcházení, potírání a odstranění nezákonného, nehlášeného a neregulovaného rybolovu, mění nařízení (EHS) č. 2847/93, (ES) č. 1936/2001 a (ES) č. 601/2004 a zrušují nařízení (ES) č. 1093/94 a (ES) č. 1447/1999 (Úř. věst. L 286, 29.10.2008, s. 1).

V. vzhledem k tomu, že podle FAO závisí přežití rybářů na jejich plavidlech, přičemž rizika se liší podle jednotlivých druhů rybolovu, lovišť a povětrnostních podmínek, velikosti plavidla, přepravovaného vybavení a úkolů jednotlivých rybářů; vzhledem k tomu, že u větších plavidel může lovné zařízení a další těžké vybavení způsobit poměrně snadno úmrtí nebo zranění posádky, zatímco u malých plavidel zase hrozí značné riziko převrhnutí při vytahování velkého úlovku, zatopení lodi v rozbouřeném moři nebo její sražení větším plavidlem; vzhledem k tomu, že s různými rybolovnými činnostmi a velikostí plavidel jsou proto spojena různá bezpečnostní rizika;

W. vzhledem k tomu, že pokud jde o nehody a mimořádné události na moři, dochází v rámci všech námořních plavidel nejčastěji ke ztrátě rybářských plavidel, přestože rybolov není činností, při níž by vznikalo nejvíce nehod; vzhledem k tomu, že v roce 2018 byl zaznamenán nárůst počtu mimořádných událostí týkající se rybářských plavidel o 40 %;

X. vzhledem k tomu, že v odvětví rybolovu přijde každoročně o život 32 000 osob, nemluvě o tisících obětí více či méně závažných nehod; vzhledem k tomu, že navíc se mezi osobami vykonávajícími tuto náročnou práci vyskytují v posledních letech ve znepokojivě rostoucí míře nemoci z povolání, na což upozornily i profesní organizace;

Y. vzhledem k tomu, že rybolov je tedy fyzicky velice náročným povoláním, které obnáší vážná zdravotní a bezpečnostní rizika pro ty, kteří je vykonávají; vzhledem k tomu, že MOP tento problém uznala v úmluvě z roku 2007 a vyzvala země, které ji ratifikovaly, aby v tomto odvětví zajistily bezpečné a zdravé pracovní podmínky;

Z. vzhledem k tomu, že navzdory nárůstu počtu mimořádných událostí vykazuje počet úmrtí v důsledku nehod a mimořádných událostí na rybářských plavidlech sestupnou tendenci, přičemž k velké většině mimořádných událostí dochází v důsledku lidského faktoru (62,4 %) a druhou nejčastější příčinou mimořádných událostí je pak selhání systému / vybavení (23,2 %); vzhledem k tomu, že třemi nejčastěji hlášenými lidskými faktory, které přispívají k nehodám na rybářských plavidlech, jsou nedostatečná informovanost o bezpečnosti, nedostatek znalostí a nevhodné pracovní metody palubních pracovníků; vzhledem k tomu, že všechny tyto faktory nelze řešit odděleně od příjmů z rybolovu;

AA. vzhledem k tomu, že v roce 2019 bylo stáří 64,9 % lodí rybářského loďstva EU-28 nejméně 25 let ([8]) a průměrné stáří loďstva jako celku 29,9 roku ([9]), což poukazuje na vysoké stáří velké části loďstva, u něhož nelze předpokládat zajištění optimálních provozních a bezpečnostních podmínek, což zvyšuje rizika a ztěžuje provoz;

AB. vzhledem k tomu, že problémy s bezpečností – rybolovná činnost je obecně považována za rizikové povolání – náročná povaha práce na rybářských lodích s nepředvídatelnými příjmy a nedostatek záruk stabilního a pravidelného odměňování jsou významnými faktory nedostatečného zájmu mladších lidí o rybolov, což ohrožuje generační obměnu v odvětví rybolovu a budoucnost odvětví rybolovu jako celku;

AC. vzhledem k tomu, že chybějící standardizace v oblasti kvalifikace a základního výcviku rybářů, omezená spolupráce mezi členskými státy, pokud jde o vzájemné uznávání kvalifikace a základního výcviku rybářů, byla před dvěma desetiletími určena jako překážka, a že dosud nebyla odstraněna;

AD. vzhledem k tomu, že výsledky hospodářské výkonnosti rybářského loďstva EU obecně ukazují zlepšení příjmů a roční nárůst zisků a průměrného výdělku rybářů od roku 2013 při zohlednění loďstva jako celku; vzhledem k tomu, že podrobná analýza podle členských států, přímořských oblastí a rybářského loďstva v závislosti na typech loďstva a dostupných kvótách ukazuje, že tyto tendence nejsou zcela všeobecné a zejména se neodrážejí v tendencích u loďstva EU pro drobný pobřežní rybolov;

AE. vzhledem k tomu, že zatímco stav rybích populací v EU se obecně zlepšuje, počet rybářských plavidel, rybolovná kapacita a množství pracovních míst přímo vytvořených tímto odvětvím se podle výroční ekonomické zprávy VTHVR za rok 2019 každým rokem neustále snižuje;

([8]) na základě poměru plavidel starších 25 let k celkovému počtu plavidel: https://appsso.eurostat.ec.europa.eu/nui/submitViewTableAction.do

([9]) https://ec.europa.eu/fisheries/facts_figures_en?qt-facts_and_figures=2

AF. vzhledem k tomu, že značná část rybářů v některých členských státech má nízké a nepravidelné příjmy, což je staví do nestabilní situace a neposkytuje jim dostatečnou sociální ochranu; vzhledem k tomu, že tyto skutečnosti jsou dalším faktorem, který snižuje přitažlivost rybolovu mezi mladými lidmi;

AG. vzhledem k tomu, že otázku nadnesenou ve zprávě z Bénodetu, která byla zveřejněna v roce 2000 a nazvaná „Ryby pocházejí z moře, ale odkud budou pocházet budoucí rybáři?“, by bylo možné o dvě desetiletí později propracovaněji přeformulovat takto: „Ryby pocházejí z moře, rybáři jsou strážci ryb a moře, ale jak budeme schopni je znovu naplnit a odkud budou pocházet budoucí rybáři?“;

AH. vzhledem k tomu, že by měly být rovněž zdůrazněny příležitosti ke zlepšení životní úrovně, které nabízí a může nadále poskytovat námořní rybolov;

AI. vzhledem k tomu, že mladí lidé, kteří chtějí začít samy podnikat jako rybáři, čelí významným překážkám, zejména pokud jde o systém přidělování rybolovných práv a jeho dopad na cenu rybářských plavidel;

AJ. vzhledem k tomu, že Komise by do 31. prosince 2022 měla Parlamentu a Radě předložit zprávu o uplatňování SRP;

Lepší informace a vytváření profilů aktivní populace v odvětví rybolovu

1. zdůrazňuje, že je třeba zlepšit způsob shromažďování informací o aktivním obyvatelstvu ve výrobním odvětví rybolovu a akvakultury a v celém hodnotovém řetězci a způsob jejich pravidelného a systematického zveřejňování na úrovni EU a rozdělování podle členských států;

2. poukazuje na to, že agregace statistických údajů v rámci širšího odvětví zemědělství, lesnictví a rybolovu může skrývat nebo maskovat situace a rozdíly, což má negativní dopad na každé z těchto odvětví; zdůrazňuje, že ačkoli jsou všechna tato odvětví primárními výrobními odvětvími, jejich činnosti nejsou vzájemně propojeny a v případě rybolovu ani neprobíhají ve stejném prostředí nebo zeměpisné oblasti;

3. připomíná, že stejně jako u řízení populací a péče o přírodní stanoviště jsou pro řízení a monitorování sociálního vývoje v odvětví důležité co nejlepší vědecké znalosti založené na spolehlivých, aktuálních údajích s prodlouženými časovými řadami, a to harmonizovaným způsobem ve všech členských státech, zejména pokud jde o vývoj zaměstnanosti, bez něhož nebude možné sledovat a plně provést jeden ze tří pilířů udržitelnosti podporovaných v rámci SRP – sociální pilíř;

4. poukazuje na to, že se zdá, že informace zpřístupněné různými orgány ukazují na stárnutí rybářských posádek EU, avšak že stejně jako v případě řízení rybolovu a přizpůsobování přijatých opatření by mělo být řízení, sledování a provádění činností rozrůzněno podle zeměpisné oblasti, rybářských loďstev a podle používaných lovných zařízení;

5. naléhavě vyzývá Komisi, zejména Eurostat, a členské státy, aby zohlednily tendence v zaměstnanosti nejen v souvislosti s celkovým počtem pracovních míst, ale také s ohledem na úroveň výcviku, rovnost žen a mužů a věkovou skladbu populace pracující v odvětví rybolovu a akvakultury a pokud možno také v hodnotovém řetězci rybolovu a akvakultury, a aby v tomto ohledu získaly údaje, jež budou podobně podrobné jako údaje, které existují za účelem specifického monitorování hospodářské činnosti a výkonnosti odvětví;

6. vítá první zprávu výboru VTHVR o sociálních údajích o odvětví rybolovu v EU, která poskytuje komplexní přehled sociálních údajů shromážděných v rámci EU pro shromažďování údajů; zdůrazňuje, že je třeba se zabývat závěry této první zprávy, a vyzývá proto, aby budoucí zprávy výboru VTHVR o sociálních údajích zpřesnily stávající sociální ukazatele, které vyžadují řádnou definici toho, koho lze považovat za pracovní sílu v odvětví rybolovu, aby zahrnovaly nové analytické prvky a obsahovaly ukazatele související se zastřešujícími sociálními cíli, zejména v oblasti ochrany, vzdělávání a odborné

přípravy, výdělků a bezpečnosti pracovníků, a odpovídající územní rozsah, který by byl menší než úroveň jednotlivých zemí, a to s ohledem na potřebu znát regionální i místní realitu;

7. vítá skutečnost, že statistický úřad EU, Eurostat, ve spolupráci se statistickými službami Portugalska, Španělska a Francie a jejich nejvzdálenějších regionů vytvořili internetovou stránku s údaji o nejvzdálenějších regionech ([10]); vyjadřuje však politování nad tím, že stále neposkytuje údaje o odvětví rybolovu vzhledem k významu této činnosti pro hospodářství těchto regionů; naléhavě vyzývá Komisi a zejména Eurostat, aby shromažďovaly spolehlivé a aktuální informace o modré ekonomice a změnách na trhu práce v odvětví rybolovu, změnách průměrných výdělků rybářů, úrovni jejich odborné přípravy, účasti podle pohlaví a věkových skupin a údaje o rozsahu a výkonnosti těchto činností v nejvzdálenějších regionech;

Lepší pracovní a životní podmínky na palubě za účelem zlepšení bezpečnosti

8. poukazuje na to, že ačkoli se bezpečnostní podmínky na palubě zlepšily, zejména na větších plavidlech, počet mimořádných událostí a nehod, které agentura EMSA zaznamenala v roce 2018, se oproti předchozímu roku zvýšil o 40 %, a to navzdory skutečnosti, že počet úmrtí v posledních letech stabilně klesal;

9. poukazuje na to, že samotná agentura EMSA je odpovědná za zákroky a shromažďování údajů souvisejících s námořními nehodami a mimořádnými událostmi, do nichž jsou zapojena rybářská plavidla o délce přesahující 15 metrů, nebo v případech, kdy je plavidlo o délce menší než 15 metrů zapojeno do nehody zahrnující plavidla spadající do oblasti působnosti směrnice 2009/18/ES ([11]), a proto budou nehody a mimořádné události zahrnující rybářská plavidla rozhodně početnější, než ukazují záznamy dostupné ve výročních zprávách agentury EMSA;

10. konstatuje, že nezákonný, nehlášený a neregulovaný rybolov v námořních oblastech EU představuje pro evropské rybáře nekalou hospodářskou soutěž;

11. vyzývá Komisi, aby podpořila vnitrostátní orgány v tom, aby si opatřily systémy, které jim umožní identifikovat a hlásit nezákonné, nehlášené a neregulované rybolovné činnosti;

12. poukazuje na to, že profesní námořní aktivity obecně jsou považovány za vysoce rizikové a nebezpečné, zejména rybolov, a že tuto situaci zhoršuje skutečnost, že 85 % plavidel EU tvoří malá pobřežní plavidla (méně než 12 metrů celkové délky), která jsou tudíž vystavena většímu riziku v důsledku nepříznivých povětrnostních podmínek a toho, že jsou činné poblíž pobřeží;

13. zdůrazňuje, že pro malá pobřežní plavidla je obtížnější poskytovat ochranné prostory a zlepšovat životní podmínky, přičemž rizika jsou spojena i s vyšším stářím podstatné části tohoto loďstva; zdůrazňuje, že tato plavidla jsou obzvláště zranitelná vůči závažným meteorologickým jevům spojeným se změnou klimatu; zdůrazňuje potřebu trvalých a koordinovaných opatření na všech úrovních a politik zaměřených na zmírňování a zvyšování schopnosti přizpůsobit se důsledkům změny klimatu a potřebu posilovat odolnost a zároveň zajistit bezpečnostní podmínky rybářů;

14. připomíná, že pobřežní regiony, a zejména nejvzdálenější regiony, jsou historicky závislé na rybolovu, že jsou již postiženy důsledky změny klimatu a měly by mít prospěch z finanční podpory na zmírnění těchto důsledků, přizpůsobení se jim a boj proti nim, na konsolidaci pracovních míst v odvětví rybolovu a na rozvoj udržitelné modré ekonomiky s vytvářením nových pracovních míst;

15. zdůrazňuje, že navzdory mezinárodnímu úsilí a úsilí EU zlepšit bezpečnostní podmínky na palubě plavidel, zejména rybářských plavidel, se mezinárodní úmluvy stanovující pravidla a systémy pro ochranu lodí a osob na palubě uplatňují především na větší plavidla, ačkoli mnoho členských států má vnitrostátní pravidla k opatřením týkajícím se ochrany a podmínek pro menší plavidla;

16. je znepokojen výjimkami přiznanými v mezinárodních úmluvách malým plavidlům, pokud jde o nezávazné pracovní a bezpečnostní normy, které mohou vést k tomu, že celkové životní a pracovní podmínky budou méně příznivé pro rybáře pracující v určitých segmentech loďstva a mezi členskými státy; vyzývá proto Komisi a členské státy, aby přijaly rychlá a koordinovaná opatření s cílem uplatňovat podobné standardní podmínky a podporovat všechna rybářská plavidla v tom, aby je dodržovala jako základní pilíře hospodářství a identity malých pobřežních komunit;

([10]) https://ec.europa.eu/eurostat/cache/RCI/#?vis=outermost.population&lang=en
([11]) Úř. věst. L 131, 28.5.2009, s. 114.

Čtvrtek 16. září 2021

17. připomíná, že pracovní a životní podmínky na palubě nelze posuzovat odděleně od bezpečnostních podmínek; je toho názoru, že dobré pracovní a životní podmínky na plavidlech a přiměřená modernizace těchto plavidel zlepšují bezpečnostní podmínky, ve kterých jsou prováděny rybolovné operace, stejně jako tomu je v případě doby odpočinku pro rybáře, přičemž mají přímý dopad na jejich bezpečnost, neboť vysoké procento nehod a mimořádných událostí na rybářských plavidlech je nadále spojeno s lidskou chybou, ať už způsobenou nedostatečnými znalostmi či výcvikem nebo únavou;

18. domnívá se, že zajištění přístupného a uzpůsobeného pracovního prostředí, a to i v odvětví rybolovu a akvakultury, s cílem znovu začlenit na trh práce aktivní i bývalé rybáře a další pracovníky v odvětví rybolovu se zdravotním postižením, by vedlo k rozsáhlejšímu sociálnímu začleňování a pomohlo by vytvořit více pobídek pro vytváření příjmů v tomto odvětví a v rybářských komunitách;

19. poukazuje na to, že pracovníci v námořním odvětví, včetně rybářů, jsou často vyloučeni z oblasti působnosti právních rámců EP a vnitrostátních právních rámců členských států v oblasti práce, přičemž bere na vědomí, že mnohé předpisy se neuplatňují na skutečnou činnost těchto pracovníků; zdůrazňuje, že protože není možné uplatnit obecné pracovní režimy, protože příjmy rybářů závisí na tom, co rybáři uloví v rámci dostupných kvót, které jim byly přiděleny, je nezbytné zajistit, aby bylo pro námořníky stanoveno několik jim přizpůsobených základních předpokladů souvisejících s právní úpravou zaměstnanosti, a s patřičným přihlédnutím k výše uvedeným okolnostem a specifickým rysům příbřežního a pobřežního rybolovu, a to zejména pro rybáře, kteří jsou často rovněž majiteli svých plavidel;

20. připomíná, že rybáři mají právo na odbory a využívání kolektivního vyjednávání jako způsobu, jak zlepšit své pracovní podmínky;

21. poukazuje na to, že v závislosti na používaných lovných zařízeních, velikosti plavidla, oblasti činnosti a povětrnostních podmínkách představuje rybolov různé rizikové faktory, pokud jde o pracovní a životní podmínky, které je třeba na palubě zajistit;

22. připomíná kroky podniknuté na mezinárodní úrovni, zejména v rámci protokolu z Torremolinos (1993) a Dohody z Kapského Města (2012), kterými se mění a zlepšuje úmluva z Torremolinos (1977), která byla ustavena coby prostředek pro řešení bezpečnosti rybářských plavidel, a poukazuje na to, že tato úmluva stále nevstoupila v platnost, navzdory snížení požadavků z roku 2012 a naléhavě žádá všechny členské státy, které úmluvu z Torremolinos ještě neratifikovaly, aby tak učinily; připomíná, že tento protokol byl do značné míry proveden do právních předpisů EU prostřednictvím směrnice Rady 97/70/ES, kterou se stanoví harmonizovaný bezpečnostní režim pro rybářská plavidla o délce nejméně 24 metrů ([12]).

23. vítá vytvoření dobrovolných pokynů IMO z roku 2005 týkajících se návrhu, konstrukce a vybavení malých rybářských plavidel, poukazuje však na to, že coby dobrovolné pokyny mohou sloužit pouze jako návod a že na plavidla pro drobný pobřežní rybolov se neuplatňuje žádná právní povinnost nebo standardizace základních norem; zdůrazňuje, že některé členské státy přijaly ustanovení týkající se konstrukce, bezpečnosti a životních podmínek na palubě malých rybářských plavidel, a doporučuje, aby tato pravidla byla harmonizována na úrovni EU;

24. připomíná, že konečným cílem SRP je zajistit, aby rybolovná činnost byla sociálně, environmentálně a ekonomicky udržitelná; zdůrazňuje, že zlepšení životní úrovně rybářů a lepší pracovní a bezpečnostní podmínky jsou jedním z prvků na podporu zaměstnanosti a rozvoj pobřežních komunit, přilákání mladých lidí a dosažení generační obnovy, která je nezbytná pro přežití této činnosti, která rovněž poskytuje zdravé potraviny;

25. zdůrazňuje, že úspěšné řešení současného vývoje, jako je rozšíření výroby energie na moři, účinné zavádění chráněných mořských oblastí a plné prosazování povinnosti vykládky, může mít vliv na to, aby toto odvětví bylo přitažlivé pro mladé generace; naléhavě vyzývá členské státy, aby vyčlenily finanční prostředky EU na podporu pracovních míst, udržitelného rybolovu a rovnosti žen a mužů v tomto odvětví;

26. naléhavě vyzývá Komisi a členské státy, aby zajistily, že budou na rybářských plavidlech bez ohledu na jejich velikost zavedeny nejlepší bezpečnostní, pracovní a životní normy;

([12]) Úř. věst. L 34, 9.2.1998, s. 1.

27. připomíná členským státům, že lhůta stanovená pro provedení směrnice (EU) 2017/159, kterou se do právního rámce Unie začleňuje úmluva MOP č. 188 (MOP C 188), uplynula dne 15. listopadu 2019; připomíná, že vzhledem k vysokému počtu samostatně výdělečně činných rybářů v EU a ke skutečnosti, že směrnice se na většinu z nich nevztahuje, je nezbytné, aby členské státy ratifikovaly úmluvu MOP č. 188, aby zajistily spravedlivou hospodářskou soutěž mezi všemi rybáři;

28. vyzývá členské státy, aby urychleně ratifikovaly úmluvu MOP č. 188 s cílem zajistit rovné podmínky mezi rybářskými společnostmi na celém světě, zejména s ohledem na silný mezinárodní rozměr odvětví rybolovu; naléhavě vyzývá členské státy, aby poskytly nezbytné zdroje k tomu, aby mohla být provedena do vnitrostátních právních předpisů a účinně uplatňována a aby v případě potřeby delegovala funkci inspekcí a vydávání dokumentů na klasifikační společnosti, a to vzhledem k současným problémům při koordinaci těchto funkcí v některých zemích;

29. naléhavě vyzývá Komisi, aby co nejdříve předložila návrh doplňkové směrnice, která bude obsahovat ustanovení o kontrole a plnění, jako tomu bylo v případě námořní dopravy, s cílem zavést harmonizovaný systém inspekcí;

30. zdůrazňuje, že při navrhování mechanismů sociálního zabezpečení je třeba zohlednit obtížnost práce rybářů, například zaručením práva na odchod do důchodu dříve než v případě průměrného pracovníka, aniž by tím docházelo k penalizování rybářů;

31. vítá skutečnost, že je třeba zajistit, aby nový Evropský námořní, rybářský a akvakulturní fond (ENRAF) významně přispěl ke zlepšení pracovních, životních a bezpečnostních podmínek na plavidlech EU, a najít způsob, jak tyto podmínky zlepšit, aniž by se zvýšila jejich rybolovná kapacita, přičemž je třeba zvláštní pozornost věnovat plavidlům pro drobný pobřežní rybolov; zdůrazňuje, že ENRAF přispívá k udržitelnosti rybolovu a modré ekonomiky a přispívá k provádění cíle OSN v oblasti udržitelného rozvoje č. 14;

32. žádá, aby do společné rybářské politiky byly zahrnuty zastřešující sociální cíle souběžně s cíli v oblasti životního prostředí, přičemž je třeba uznat, že dobré životní podmínky pracovníků na palubě rybářských plavidel mají zásadní význam pro budoucnost tohoto odvětví;

33. zdůrazňuje jasný rozpor mezi SRP a požadavky stanovenými v právních předpisech o sociální oblasti, jako je Úmluva MOP č. 188, která byla provedena do práva EU směrnicí (EU) 2017/159; zdůrazňuje, že zatímco je odvětví rybolovu zabraňováno rozšiřovat prostor na palubě, podle těchto právních předpisů existuje požadavek na větší prostor na palubě, a to povinně pro plavidla o délce nejméně 24 metrů nebo delších; zdůrazňuje rozpor mezi potřebou členských států dodržovat normy stanovené Úmluvou MOP č. 188 a pravidly SRP, což znemožňuje splnění této povinnosti; naléhavě vyzývá Komisi, aby v rámci fondu ENRAF určila alternativní vzorce pro měření rybolovné kapacity, a znovu potvrzuje, že zvýšení hrubé prostornosti plavidel by mělo být povoleno, pokud dodatečné objemy reflektují potřebu zlepšit bezpečnost a pohodlí posádek (známých také jako sociální nebo bezpečná tonáž) a že tyto operace by měly být způsobilé pro financování; zdůrazňuje, že prostor na palubě určený pro kuchyně, kabiny, toalety nebo rekreační oblasti nijak nesouvisí se schopností plavidla nalézt, ulovit nebo skladovat ryby, a tudíž s rybolovnou kapacitou;

34. připomíná, že průměrný věk lodí evropského loďstva je 23 let, přičemž u malých plavidel může jít dokonce o plavidla starší 40 let; zdůrazňuje, že budoucí fond ENRAF by měl zahrnovat strategii modernizace loďstva, aniž by se zvýšila rybolovná kapacita;

35. dále trvá na tom, že je třeba pravidelné monitorování a systematické statistické informace harmonizace na úrovni EU o mimořádných událostech a nehodách zahrnujících plavidla, na něž se nevztahuje směrnice 2009/18/ES, neboť řešení, která umožní zlepšení a jež sníží výskyt těchto nehod, zejména u místních a pobřežních rybolovných plavidel, a budou jim předcházet, bude možné nalézt pouze pomocí monitorování a posuzování změn v těchto číslech podle zeměpisných oblastí, loďstev a používaných lovných zařízení;

36. navrhuje, aby Komise v této souvislosti prozkoumala rozšíření úlohy agentury EMSA a udělila jí dodatečnou kapacitu provádět toto monitorování a pravidelně o něm informovat;

37. je přesvědčen, že je třeba zajistit jiné podmínky s cílem zachovat rybolovnou činnost a zajistit generační obnovu v tomto odvětví, mimo jiné prostřednictvím investic do modernizace přístavních infrastruktur;

Čtvrtek 16. září 2021

Lepší odborná příprava a zajištění jejího uznání na úrovni EU

38. zdůrazňuje, že zpráva z Bénodetu, která upozornila na problémy týkající se nedostatečného zájmu mladých lidí o rybolov a na rozmanitost a složitost systémů odborné přípravy a kvalifikace pro rybáře v jednotlivých členských státech, se zdá být zapomenuta a že o dvě desetiletí později nebylo dosaženo výraznějšího pokroku; zdůrazňuje potřebu harmonizace a schválení typu požadavků a postupů v souvislosti s odbornou přípravou v oblasti námořního rybolovu na úrovni EU, jakož i postupů a požadavků pro naloďování;

39. poukazuje na to, že se zvyšuje pohyb pracovníků mezi členskými státy a dokonce i ze třetích zemí do EU a že generační obměnu pracovníků v odvětví rybolovu, k níž by tento pohyb mohl vést, nadále brzdí chybějící standardizace v systémech odborné přípravy a kvalifikace pro rybáře; zdůrazňuje potřebu standardizace těchto systémů na úrovni EU a jejich sladění s požadavky úmluv STCW a STCW-F;

40. zdůrazňuje, že tato situace výrazně narušuje volný pohyb osob, který je zásadou, na níž je založena EU, jak vyplývá z mnohých ustanovení Smluv;

41. poukazuje na to, že i když má rybář ze země mimo EU osvědčení o práci uznávané v oblasti rybolovu, pro členský stát je obtížné umožnit mu přístup k téže práci v jiném členském státě;

42. zdůrazňuje, že v jiných oblastech námořní činnosti, rekreační i profesní, bylo dosaženo významného rozvoje směrem k mezinárodnímu uznávání odborné přípravy, bez ohledu na zemi, v níž byla absolvována, a že je třeba jen to, aby byla posílena spolupráce s ohledem na uznávání základní přípravy poskytované ve školách nebo vzdělávacích institucích, které jsou součástí mezinárodně uznávaných vnitrostátních vzdělávacích systémů jednotlivých členských států nebo třetích zemí;

43. konstatuje, že podle úmluvy STCW-F z roku 1995 stanoví IMO několik základních norem ohledně podmínek týkajících se odborné přípravy a bezpečnosti, včetně minimálních požadavků na výcvik v oblasti bezpečnosti pro všechny typy a velikosti rybářských plavidel; poukazuje na to, že ačkoli je tato úmluva v platnosti od září 2012, uplatňuje se pouze v zemích, které ji ratifikovaly; naléhavě žádá všechny členské státy, které tuto úmluvu ještě neratifikovaly, aby tak učinily;

44. připomíná, že vzájemné uznávání kvalifikací a osvědčení v oblasti námořní bezpečnosti v EU zvýší mobilitu zaměstnanců i atraktivitu námořních profesí pro mladé generace; zastává názor, že uznávání osvědčení by nemělo vyžadovat nadměrnou finanční a administrativní zátěž;

45. konstatuje, že ačkoli Evropská unie provedla protokol z Torremolinos z roku 1993 ve svém *acquis* prostřednictvím směrnice 97/70/ES a Úmluvu o práci v odvětví rybolovu z roku 2007 prostřednictvím směrnice (EU) 2017/159, co se týče odborné přípravy v oblasti bezpečnosti, dosud tak rychle a energicky nejednala; připomíná, že rozhodnutí (EU) 2015/799 ([13]), kterým se členské státy opravňují stát se smluvní stranou úmluvy STCW-F nebo k ní přistoupit, se ukázalo jako neúčinné vzhledem k tomu, že míra ratifikace a míra přistoupení mezi členskými státy jsou i nadále nízké; připomíná, že směrnice (EU) 2017/159 ukládá členským státům povinnost přijmout právní předpisy týkající se odborné přípravy a certifikace rybářů; zdůrazňuje proto, že právní předpisy Unie týkající se odborné přípravy rybářů v oblasti bezpečnosti by měly být obsáhlejší než úmluva STCW-F a měly by mimo jiné zavádět standardy pro všechna rybářská plavidla kratší 24 metrů, jež tvoří většinu rybářského loďstva Unie; žádá Komisi, aby předložila návrh směrnice provádějící úmluvu STCW-F v *acquis* Unie s cílem dokončit provedení mezinárodně odsouhlasených minimálních standardů pro zajištění bezpečnosti rybolovu na moři v právu EU;

46. poukazuje na to, že ačkoli získání praktických znalostí a praktických pracovních zkušeností poskytuje dobrý základ, který zůstává platný pro odbornou přípravu rybářů v řadě členských států, jedinou cestou k zajištění řádného uznávání nezbytných znalostí je formální kvalifikace, která rovněž zohledňuje praktické zkušenosti; konstatuje, že formální kvalifikace nejen zlepšuje osobní postavení rybářů, ale poskytuje rovněž určitý druh společenského uznání pro toto povolání;

([13]) Rozhodnutí Rady (EU) 2015/799 ze dne 18. května 2015, kterým se členské státy zmocňují, aby se v zájmu Evropské unie staly smluvní stranou Mezinárodní úmluvy Mezinárodní námořní organizace o normách výcviku, kvalifikace a strážní služby pracovníků na rybářských plavidlech (Úř. věst. L 127, 22.5.2015, s. 20).

47. zdůrazňuje, že je důležité poskytnout pracovníkům v odvětví rybolovu, zejména mladým lidem, a lidem zajímajícím se o tuto práci spravedlivý a inkluzivní přístup k poradenství, kvalitním stážím a odbornému vzdělávání a přípravě, což jim umožní přizpůsobit se novým tržním trendům, jako jsou např. ekologické potraviny, krátké dodavatelské řetězce, specializovaný cestovní ruch, prodej a podpora místních výrobků prostřednictvím nových technologií; potvrzuje, že odpovídající a specifické vzdělávání a odborná příprava mají zásadní význam pro povzbuzování mladých lidí k tomu, aby pokračovali v pobřežní rybolovné činnosti a tradicích;

48. vybízí k vytvoření sdružení mladých evropských rybářů s cílem podpořit generační obměnu v odvětví rybolovu a zastupovat a sdružovat mladé rybáře a jejich organizace v celé Unii; vyzývá Komisi, aby podpořila mobilizaci rozpočtových zdrojů k provádění projektů, jež mají dosáhnout tohoto cíle;

49. konstatuje, že ačkoli byly do vzdělávacích zařízení a škol poskytujících další odborné vzdělávání a kvalifikaci v modré ekonomice investovány evropské finanční prostředky, je pro nejstarší odvětví činnosti této ekonomiky, rybolov, stále obtížné získat v těchto zařízeních uznání, s výjimkou regionálních nebo vnitrostátních programů vzdělávání nebo odborné přípravy, neboť chybí evropské uznání poskytnutého výcviku; zdůrazňuje, že je třeba přistoupit ke standardizaci a schvalování typu pro odbornou přípravu v oblasti rybolovu v EU a ke spolupráci mezi členskými státy; za tímto účelem doporučuje, aby byly plně využívány zdroje ENRAF a Evropského sociálního fondu plus (ESF+);

50. vítá skutečnost, že Evropský sociální fond (ESF) je široce využíván k oživení pobřežních a venkovských oblastí; připomíná, že rybáře je třeba podporovat, aby mohli pokračovat ve své profesní dráze i na pevnině, pokud ze zdravotních důvodů nebo v důsledku jiných faktorů nemohou pokračovat v práci na moři; je přesvědčen, že evropské fondy, zejména Evropský sociální fond, by měly podporovat jejich bezproblémovou změnu kariéry, mimo jiné prostřednictvím programů celoživotního učení;

51. vyzývá Komisi a členské státy, aby vytvořily společný základ pro standardní systém odborné přípravy a kvalifikace pro různé kategorie rybářů, který by umožnil rychlé uznání kvalifikace získané v daném členském státě na evropské úrovni; domnívá se, že jeho součástí by měl být postup pro uznání kvalifikace získané mimo Unii slučitelný se systémem uznávání evropské odborné přípravy, což by umožnilo pohyb rybářů v rámci EU;

52. konstatuje, že směrnice 2005/36/ES ([14]) o uznávání odborných kvalifikací nestanoví standardizovanou úroveň výcviku a certifikace pro všechny rybáře a brání pohybu rybářů mezi členskými státy; připomíná, že zatímco Unie zavedla zvláštní, rozdílná pravidla pro uznávání průkazů kompetence námořníků na základě úmluvy STCW, Komise dosud nenavrhla zvláštní pravidla pro uznávání průkazů kompetence rybářů, jak je stanoveno v úmluvě STCW-F; vyzývá proto Komisi, aby navrhla zvláštní opatření pro uznávání průkazů kompetence rybářů v souladu s ustanoveními úmluvy STCW-F, nejen pro evropské rybáře, ale i pro občany zemí mimo EU, které ratifikovaly úmluvu STCW-F nebo k ní přistoupily;

53. poukazuje na to, že ačkoli cílem ENRAF je přispět k úplnému provedení SRP, má-li být tohoto cíle dosaženo, je pro rybáře nezbytná náležitá odborná příprava a kvalifikace, což vyžaduje, aby byla část finančních prostředků vyčleněna na odbornou přípravu a kvalifikaci stávajících a nových rybářů; zdůrazňuje, že administrativní zátěž vyplývající z ENRF vedla k omezenému využívání finančních prostředků na odbornou přípravu, zejména v případě drobných rybářů, a že nový ENRAF proto bude muset tyto obtíže překonat, aby mohl účinně přispět k výcviku posádek;

54. zdůrazňuje, že je třeba zajistit, aby údaje o provádění ENRAF a ESF+ uváděly přesný rozpočet, který každý členský stát vynakládá na řešení regionálních potřeb v oblasti vzdělávání, odborné přípravy, zaměstnanosti a začleňování;

55. upozorňuje, že zatímco ti, kteří si přejí pracovat na palubě lodi, musí splnit stále více požadavků, nabídka odborné přípravy je nedostatečná, což občas vede k tomu, že loď musí být odstavena, protože posádka musí absolvovat povinný výcvik na pevnině; žádá EU, aby pomohla usnadnit odbornou přípravu a zjednodušit pořádání výcviku na palubě podporou distančních kurzů za použití nových technologií;

([14]) Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2005/36/ES ze dne 7. září 2005 o uznávání odborných kvalifikací (Úř. věst. L 255, 30.9.2005, s. 22).

56. zdůrazňuje, že znalosti a inovace mají prvořadý význam pro zajištění toho, aby se odvětví rybolovu vyvíjelo inteligentním, odolným a udržitelným způsobem;

57. poukazuje na to, že s ohledem na nová pracovní místa, která mohou v rámci modré ekonomiky, oběhového hospodářství a rybářské a kulinářské turistiky vzniknout, by bylo účelné rozvinout prediktivní odbornou přípravu týkající se těchto nových pracovních míst a potřeb odborné přípravy v těchto odvětvích, jak bylo navrženo v námořním odvětví;

Zajištění rovnosti žen a mužů, pokud jde o přístup k zaměstnání v tomto odvětví

58. poukazuje na to, že ačkoli z dostupných statistických údajů vyplývá, že ženy tvoří jen 12 % osob zaměstnaných v produktivní rybolovné činnosti, mnohá plavidla, zejména drobná pobřežní rybářská plavidla, jsou velmi často provozována coby rodinný podnik, ve kterém veškerou nezbytnou logistickou a administrativní podporu zajišťují neformálním způsobem ženy, které oficiálně nevykonávají žádnou jinou formu zaměstnání;

59. zdůrazňuje, že je třeba zaručit, aby měli rybáři přístup k odborné přípravě a certifikaci, zejména v případě sezónního zaměstnání a zaměstnání na částečný úvazek;

60. poukazuje na to, že v některých členských státech tato neformální pomocná činnost nevytváří žádný nárok na mzdu, sociální zabezpečení, důchod nebo nemocenské dávky a že v případě dočasného odstavení či pozastavení nebo ukončení provozu daného plavidla bude mít nárok na dávky sociálního zabezpečení pouze oficiálně uznaná pracovní síla, což zvyšuje stávající nerovnost mezi pracovníky; zdůrazňuje, že je třeba, aby členské státy přistoupily k plné profesionalizaci práce těchto žen tím, že uznají jejich úlohu a začlení je do vnitrostátních systémů sociální ochrany;

61. zdůrazňuje, že opatření pro přilákání mladých lidí k rybolovné činnosti musí zajistit rovnost žen a mužů a zohledňovat úlohu žen v celém odvětví rybolovu, od lovu ryb přes řízení plavidel až po akvakulturu, uvádění na trh a zpracování produktů rybolovu, ale i jejich úlohu ve vědě a správě;

62. vyzývá Komisi, aby zahájila iniciativy s cílem uznat práci žen v odvětví rybolovu a zajistit rovné odměňování žen a mužů; připomíná, že strategie pro rovnost žen a mužů na období 2020–2025 vyžaduje, aby příslušné fondy EU podporovaly opatření na podporu účasti žen na trhu práce a rovnováhu mezi pracovním a soukromým životem, investice do pečovatelských zařízení, podnikání žen a boj proti genderové segregaci;

63. je přesvědčen, že navzdory nebezpečím rybolovu neexistuje důvod vyloučit ženy nebo ztížit jejich přístup k tomuto povolání, jak ukazuje rostoucí počet žen v posádkách nebo na pozici kapitána produktivního rybářského plavidla; podotýká, že naštěstí existuje několik obzvláště aktivních sdružení zastupujících ženy zaměstnané v odvětví rybolovu, zejména v poradních sborech EU pro rybolov a v odvětvových sdruženích;

64. vítá skutečnost, že v některých zemích EU byla zřízena ženská sdružení v odvětví rybolovu; vyzývá EU a členské státy, aby podporovaly propagaci a zřizování nových sdružení, která by ženám poskytovala větší viditelnost a pomoc;

65. domnívá se, že ačkoli je úloha žen v odvětví rybolovu často neformální, musí se jim dostat ekonomického a sociálního uznání i řádné finanční odměny; poukazuje na to, že lepší informace ohledně jejich činnosti a opatření ke zlepšení jejich postavení a zvýšení jejich viditelnosti pomohou nejen posílit jejich osobní a sociální postup, ale také demystifikovat jejich úlohu v odvětví rybolovu;

66. domnívá se, že stávající pravidla pro měření kapacity ohrožují přístup žen k tomuto odvětví, neboť k zaručení jejich soukromí a dobrých podmínek jsou zapotřebí oddělené kabiny, toalety a sprchy;

67. naléhavě vyzývá Komisi a členské státy, aby provedly opatření s cílem zlepšit kvalifikaci žen zapojených do modré ekonomiky, zejména do odvětví rybolovu, plodů moře, akvakultury a konzervárenského průmyslu, a podpořit oficiální uznání jejich přínosu v rámci dodavatelského řetězce námořního odvětví; domnívá se, že kromě toho je nezbytné zajistit, aby financování z ENRAF v období 2021–2027 a dále významně přispělo k rovnému zacházení se ženami v odvětví mořského rybolovu a aby bylo vyčleněno zejména na opatření, jejichž cílem je zlepšit jejich životní, pracovní a bezpečnostní podmínky na palubě rybářských plavidel, a aby se zajistilo, že za tím účelem budou provedeny nezbytné změny;

Podpora profesionálního rybolovu a generační obměna v tomto odvětví

68. připomíná, že EU, která je největším jednotným trhem s produkty rybolovu, odpovídá pouze za 6 % celkových světových úlovků, přičemž je silně závislá na dovozu produktů rybolovu a akvakultury ze zemí mimo EU; zdůrazňuje, že část tohoto dovozu generují společnosti a plavidla v evropském vlastnictví;

69. poukazuje na to, že standardy SRP patří k nejpřísnějším a významně přispívají k environmentální, hospodářské a sociální udržitelnosti a že ačkoli stále existuje mnoho prostoru pro zlepšení, pokrok, kterého bylo dosaženo v posledních desetiletích, ukazuje, čeho lze v tomto směru dosáhnout a tak přispět na jedné straně k udržitelnosti rybích populací a přírodních stanovišť a na druhé straně ke zvýšení výdělků rybářů a vlastníků plavidel;

70. zdůrazňuje, že klíčem k přilákání nové generace rybářů a k zajištění dlouhodobé hospodářské stability v odvětví rybolovu je mimo jiné prosazování vysokých standardů z hlediska environmentální a sociální udržitelnosti odvětví rybolovu;

71. vyzývá EU, aby zkoumala přínos opatření, jako je pokládání umělých útesů ve svých výlučných ekonomických zónách, pro ochranu mořského života;

72. zdůrazňuje, že dlouhodobý pokles podpory EU poskytované tomuto odvětví v několika po sobě následujících finančních rámcích a zejména omezení financování odvětví rybolovu a společné organizace trhů je jedním z faktorů, který vede ke zhoršování situace v tomto odvětví; opakuje proto, že je třeba výrazně posílit finanční podporu EU pro odvětví rybolovu;

73. vyzývá Komisi a členské státy, aby přijaly opatření nezbytná pro zachování a posílení systémů a způsobů podpory, včetně financování, na podporu koncentrace nabídky, zejména poskytováním skutečné pomoci při zřizování a provozu organizací producentů, především pro drobný pobřežní a tradiční rybolov;

74. zdůrazňuje, že operační programy musí podporovat organizace producentů poskytováním nezbytné finanční podpory, aby mohli své produkty uvádět na trh přímo a pracovat v rámci hodnotového řetězce, což umožní zvýšit hodnotu jejich produkce a posílit přidanou hodnotu produktů rybolovu;

75. vyzývá Komisi, aby úzce spolupracovala s členskými státy na vytváření a uplatňování podpůrných mechanismů pro drobný, tradiční a pobřežní rybolov, což umožní řešit specifické problémy v této části odvětví;

76. zdůrazňuje, že je důležité vytvářet domácí trhy pro tradiční produkty zvláštní kvality, které budou podporovány prodejem na trzích, malým podnikům a stravovacím službám, čímž by se posílila přidaná hodnota místních produktů a podpořil místní rozvoj;

77. vyzývá Komisi, aby zvážila lepší způsoby podpory uvádění zpracovaných produktů rybolovu s vyšší přidanou hodnotou na trh, včetně konzervovaných produktů, jak to učinila v případě některých zemědělských produktů, a zavedení programů pro propagaci produktů rybolovu z EU v zahraničí, včetně jejich prezentace na mezinárodních výstavách a veletrzích;

78. poukazuje na to, že odvětví rybolovu má zásadní význam pro sociálně-hospodářskou situaci, zaměstnanost a podporu hospodářské a sociální soudržnosti v nejvzdálenějších regionech, jejichž ekonomiky jsou postiženy trvalými strukturálními omezeními a které mají jen málo možností pro hospodářskou diverzifikaci; považuje proto za nezbytné zachovat a posílit podporu EU pro odvětví rybolovu v těchto regionech, zejména s cílem vyrovnat dodatečné náklady spojené s odlehlostí, pokud jde o prodej určitých produktů rybolovu z některých nejvzdálenějších regionů; připomíná specifické rysy hodnotových řetězců v odvětví rybolovu v nejvzdálenějších regionech a trvá na tom, že je zapotřebí zvláštní podpora zaměřená na jejich posílení a usnadnění přístupu na trhy a že by tohoto cíle mohlo být dosaženo nejen opětovným zavedením programu speciálně zaměřeného na odlehlost a ostrovní charakter (POSEI) pro rybolov, ale také zřízením programu POSEI pro dopravu, který by se zaměřoval na vytváření a provoz konkrétních obchodních cest;

79. zdůrazňuje, že je třeba zajistit kontinuitu rybolovu, generační obnovu a větší sociální uznání tohoto odvětví a jeho významu pro udržitelné zásobování Evropanů zdravými potravinami, které pocházejí z environmentálně zdravých přírodních stanovišť;

Čtvrtek 16. září 2021

80. upozorňuje na významný přínos rybářů k pokroku v oblasti vědeckých znalostí díky jejich přímému zapojení do shromažďování údajů o rybolovu a jejich spolupráci s vědeckou obcí při poskytování dodatečných informací ohledně stavu mořského prostředí, druhů a přírodních stanovišť a jejich ochrany pro vědecké účely;

81. konstatuje, že odborná příprava rybářů může hrát významnou úlohu při pokračujícím zapojení rybolovných činností do ochrany přírody a jejich přínosu k ní a při podpoře zavádění a používání udržitelnějších rybolovných metod v souladu s cíli udržitelného využívání zdrojů stanovenými v rámci společné rybářské politiky;

82. zdůrazňuje, že rozvoj mořského výzkumu a inovačního potenciálu v nejvzdálenějších regionech má zásadní význam pro podporu růstu modré ekonomiky v těchto regionech; mimoto podotýká, že podpora jejich zapojení do mezinárodních výzkumných sítí, jež by zahrnovaly jejich univerzity, se zřetelem na jejich jedinečné rysy, mohou nejvzdálenějším regionům pomoci zlepšit jejich systémy inovace a vytvářet pracovní místa; naléhavě Komisi vyzývá, aby se snažila tyto regiony vybavit prostředky ke studiu a k účinnému využívání biologické rozmanitosti;

83. zdůrazňuje cíl společné rybářské politiky podporovat selektivní rybolov a cíl EU dosáhnout do roku 2050 klimatické neutrality; zdůrazňuje pokrok směrem k loďstvu složenému z kutrů s nízkými emisemi a k inovativním metodám rybolovu, které přispívají jak k cíli stanovenému pro rok 2050, tak k cíli selektivity; vyzývá Komisi, aby tento vývoj podporovala a upřednostňovala s cílem zlepšit vyhlídky tohoto odvětví prostřednictvím inovací;

84. upozorňuje na společný rozvoj stavby lodí a na vědecký přístup „trojí nulová hodnota: nulové emise, nulový odpad, nulové nehody na palubě“, který vybízí k projektování plavidel evropských loďstev, včetně flotil tradičního rybolovu, podle zásad oběhovějšího, účinnějšího a udržitelnějšího rozměru, nikoli převážně hospodářského rozměru;

85. podotýká, že pokud by rybáři získali správnou odbornou přípravu a specifické dovednosti, mohli by ještě více přispět k pokroku v oblasti vědeckých znalostí prostřednictvím shromažďování a záznamu environmentálních údajů přímo na místě, což by sloužilo jako ověření údajů získaných vzdáleným pozorováním pomocí satelitů a dalších nástrojů; zdůrazňuje významnou úlohu, kterou hrají univerzity a střediska mořského výzkumu ve spolupráci s námořními školami, pokud jde o odbornou přípravu rybářů v zájmu naplnění této potřeby; zdůrazňuje, že v roce 2019 loďstvo EU, které tvoří více než 81 000 rybářských plavidel všech velikostí, poskytlo jedinečný počet platforem trvale shromažďujících údaje o rybolovu a další námořní údaje, a to téměř na denní bázi; konstatuje, že jde o možnost, kterou lze využít a jež by měla být využita ke shromažďování ještě většího počtu údajů o evropských a světových mořích, a to za pomoci pobídek vhodných pro tento účel; naléhavě vyzývá oficiální vědecké poradní orgány pro rybolov, jako jsou Mezinárodní rada pro průzkum moří (ICES) nebo Vědeckotechnický a hospodářský výbor pro rybářství (VTHVR), aby více využívaly údaje shromažďované loďstvem EU;

86. poukazuje na to, že zapojení mladých lidí a generační obnova zajistí nejen kontinuitu nejstarší činnosti modré ekonomiky, ale také stav obyvatelstva v pobřežních a sousedních venkovských oblastech při současném zachování kulturního dědictví mnoha pobřežních komunit; považuje za zásadní, aby se zajistila lepší informovanost mladších generací ohledně otázek udržitelnosti, s novými znalostmi, a ohledně nutnosti, aby všichni přispěli k řešení změny klimatu a boji proti této změně, která má nejtvrdší dopad na moře a pobřežní oblasti na celé planetě;

87. domnívá se, že odvětví rybolovu by bylo pro více mladých lidí přitažlivější, pokud by bylo propojeno a doplňovalo se s rozmáhajícími se odvětvími, například s cestovním ruchem; v této souvislosti naléhavě vyzývá členské státy a jejich regiony, aby omezily byrokracii v rybářském cestovním ruchu, neboť toto odvětví představuje zdroj příjmů; dále vyzývá Komisi, aby v rámci stávajících programů EU podporovala podpůrné nástroje pro obnovu hmotného a nehmotného dědictví spojeného s námořními činnostmi ve prospěch zachování identity pobřežních komunit a optimalizace jejich využití pro cestovní ruch;

88. konstatuje, že ochrana životního prostředí vzbuzuje u mladých lidí v Evropě stále větší zájem; zdůrazňuje význam udržitelného řízení rybolovu pro přilákání mladých rybářů; vyzývá k podpoře rybolovu s malým dopadem nejen jako způsobu, jak snížit dopad rybolovu na mořské prostředí, ale také jak přilákat nové generace rybářů;

89. poukazuje na to, že v rybářském cestovním ruchu je ukryt značný nevyužitý potenciál;

90. zdůrazňuje význam, jaký má začlenění rybářů do kolaborativního a na komunitě založeného územního plánování námořních prostor pro udržitelný rozvoj a ochranu mořského prostředí;

91. zdůrazňuje význam oceánské gramotnosti, která musí podporovat digitální gramotnost a digitalizaci rybolovu; upozorňuje na to, že navzdory zlepšení dovedností mezi staršími uživateli jsou softwarové aplikace snazší a intuitivnější pro mladší generace, pokud jde o shromažďování a záznam údajů podle nového nařízení o kontrole rybolovu, jehož přezkum v současnosti probíhá, nebo využívání nových aplikací a zařízení ke zlepšení bezpečnosti, pracovních podmínek a pohody rybářů na moři;

92. vítá strategické změny v EU, zejména v oblasti ekologické a digitální transformace, které musí ochránit stávající pracovní místa a vést k vytváření nových kvalitních pracovních míst v oblastech, jež jsou silně závislé na rybolovu, dále posílit jejich hospodářský rozvoj; zdůrazňuje, že je důležité zachovat tradiční povolání odvětví rybolovu s vyváženou transformací, aby se zabránilo ztrátě hodnoty zkušeností starších rybářů; naléhavě vyzývá Komisi a členské státy, aby zavedly systémy celoživotního učení s cílem aktualizovat dovednosti a vytvářet příležitosti pro všechny věkové skupiny;

93. poukazuje na to, že zlepšení stavu zachování rybích populací oživilo produktivitu rybářů a průměrné výdělky, stejně jako dosažení snížení oxidu uhličitého a dalších emisí skleníkových plynů; konstatuje, že rybáři jsou stále více zapojeni do sběru veškerého mořského odpadu, včetně mimo jiné ztracených nebo opuštěných lovných zařízení, a že jejich ekologický přínos v tomto ohledu je třeba uznat a patřičně ocenit; v této souvislosti zdůrazňuje možnost zvážit podporu vytváření nových činností a dodatečných příjmů souvisejících se sběrem odpadu v mořích a provádění evropské strategie pro plasty v oběhovém hospodářství;

94. zdůrazňuje, že udržitelné řízení rybích populací a stanovení rybolovných kvót v souladu s cílem obnovit a udržet rybí populace nad úrovněmi biomasy, které jsou s to vytvářet maximální udržitelný výnos, je klíčem k vytvoření hospodářského prostředí, v němž si mladí lidé dostatečně důvěřují k provedení investic nutných k tomu, aby se stali rybáři;

95. zdůrazňuje nutnost toho, aby členské státy zavedly přístavní infrastrukturu a ekonomické pobídky nezbytné ke správnému sběru a recyklaci odpadu a plastů shromážděných mladými rybáři, kteří jim na oplátku mohou přinášet finanční zisky nad rámec své hlavní činnosti;

96. vyzývá členské státy, aby v souladu s článkem 17 nařízení (EU) č. 1380/2013 o SRP při přidělování rybolovných práv, která mají k dispozici, používaly rovněž kritéria týkající se věku;

97. vítá skutečnost, že nový fond ENRAF na období 2021–2027 poskytne pomoc a podporu mladým rybářům, kteří se podílejí na prvním nákupu plavidla nebo rybolovného podniku; zdůrazňuje, že je třeba přilákat mladé lidi nejen k rybolovu na moři, ale také k řízení rybolovných podniků a akvakultuře, a zajistit tudíž generační obnovu v celém odvětví; vyzývá členské státy, aby podporovaly tuto obměnu tím, že odstraní překážky a budou podporovat lidi, kteří chtějí zahájit profesní dráhu v odvětví rybolovu, a aby řešily překážky, jako jsou vysoké počáteční náklady při zahájení podnikání, příjmová nestabilita, metody přidělování rybolovných práv, rovnost žen a mužů a nejistota ohledně trvání profesní dráhy;

98. opakuje, že v zájmu ochrany příjmu z rybolovu musí být tomuto odvětví a jeho pracovníkům zaručena přiměřená ekonomická a sociální kompenzace za opatření uložená na zachování zdrojů nebo podporu na dočasné pozastavení činnosti za účelem správy zdrojů; za tímto účelem navrhuje, aby ENRAF podpořil zřízení fondu pro kompenzaci mezd, který by hradil veškeré ušlé příjmy a pokrýval období pozastavení rybolovných činností, a se tato období započítávala jako období skutečné pracovní doby pro účely starobního důchodu a dalších nároků na sociální zabezpečení; podporuje rovněž zavedení zaručené minimální mzdy;

99. vyzývá Komisi a členské státy, aby podpořily opatření zaměřená na podporu sociálního dialogu mezi stranami, zejména pokud jde o: a) odbornou přípravu mladých podnikatelů v odvětví rybolovu, b) rekvalifikaci a rozvoj dovedností v oblasti udržitelného rybolovu, c) zvyšování informovanosti o osvědčených rybolovných postupech, d) bezpečnost a ochranu lidského života na moři, e) zdraví a bezpečnost pracovníků na palubě;

100. zdůrazňuje, že investice do generační obnovy by měly být pro EU i nadále prioritním úkolem, že jedním z hlavních úspěchů našeho společného projektu je soběstačnost v oblasti potravin a že postupné stárnutí pracovníků v odvětví rybolovu představuje skutečné riziko;

101. domnívá se, že je nutné věnovat zvláštní pozornost a podporu drobnému rybolovu, který je potenciálně méně dravý a udržitelnější, nejen pokud jde o hospodaření s biologickými zdroji, ale také ze sociálně-ekonomického hlediska;

102. poukazuje na to, že generační obnova s náborem rybářů, kteří absolvovali náležitý výcvik a jsou obeznámeni s nejnovějšími technologiemi, postupy a způsoby zajištění udržitelnosti zdrojů, je rovněž způsobem, jak může EU přispět ke globálnímu hnutí za účelem boje proti nezákonnému, nehlášenému a neregulovanému rybolovu, jeho omezování a odstranění;

103. domnívá se, že generační obměna a diverzifikace činností i nadále představují výzvu a že by ENRAF měl podniknout kroky na podporu odborného vzdělávání a profesního rozvoje a na zvýšení příjmů a jistoty zaměstnání;

104. konstatuje, že nutnost zlepšit image tohoto odvětví, včetně úlohy žen, a pracovní, životní a bezpečnostní podmínky na palubě s cílem přilákat nové generace, a nutnost zlepšit postupy pro uznávání kvalifikace rybářů s ohledem na překážky pohybu rybářů mezi členskými státy a potřebu pracovní síly v tomto odvětví, jsou faktory přispívající k náboru rybářů ze zemí mimo EU, kteří jsou v určitých případech zaměstnáváni nezákonně;

105. domnívá se, že v souladu se stanoviskem Evropského hospodářského a sociálního výboru k sociálnímu rozměru rybolovu je nezbytné vypracovat obecné zásady a operační pokyny pro spravedlivé služby na trhu práce v odvětví rybolovu, neboť rybáři ze zemí mimo EU jsou důležití pro zachování činnosti v tomto odvětví v některých regionech; v této souvislosti zdůrazňuje, že Komise a členské státy by měly prosazovat pokyny pro důstojný nábor rybářů z řad migrantů, které v roce 2020 vypracovali evropští sociální partneři v odvětví rybolovu;

106. vyzývá Komisi a Radu EU, aby využily své obchodní politiky k zajištění uplatňování podobných norem environmentální a sociální udržitelnosti na evropské i zahraniční subjekty a otevřely vnitřní trh pouze produktům, které jsou s nimi v souladu; konstatuje, že v opačném případě by EU vyslala mezinárodnímu společenství nesprávný signál, odměňující ty, kteří pro udržitelnost rybích populací a spravedlivé zacházení s rybáři učinili málo;

107. vyjadřuje znepokojení nad situací rybářů, kteří jsou v praxi kvůli pobytu na moři zbaveni výkonu svého volebního práva, včetně voleb do Evropského parlamentu; naléhavě vyzývá členské státy, aby zajistily, aby členové posádky, kteří jsou občany EU a jsou na moři, mohli účinně uplatňovat své volební právo v různých volebních procesech;

108. konstatuje, že drobný pobřežní rybolov může rybářům umožnit lepší rovnováhu mezi pracovním a soukromým životem, a proto zdůrazňuje, že je důležité podporovat regulační rámec na ochranu drobného rybolovu;

109. požaduje zavedení nových programů sociální soudržnosti; vítá základní pilotní projekty v oblasti příjmu v pobřežních oblastech EU s nejnižším HDP na obyvatele, včetně nejvzdálenějších regionů;

110. vyzývá Komisi a členské státy, aby zvyšovaly povědomí veřejnosti v Evropě, zejména mezi mladšími generacemi, včetně škol a agentur pro hledání zaměstnání, o významu rybolovných činností jakožto kariérní příležitosti; rovněž zdůrazňuje přínos rybářů pro zásobování Evropy potravinami, ochranu a zachování oceánů a mořského života a utváření kultury a způsobu života pobřežních komunit, což vyvrací předsudek, že rybáři jsou predátoři, které zajímá pouze využití zdrojů a kteří nemyslí na budoucnost;

111. připomíná, že evropské flotily splňují jedny z nejpřísnějších norem na světě, pokud jde o ochranu životního prostředí a biologické rozmanitosti a minimalizaci ekologické stopy, že prokazují své úsilí věnované této prioritě tím, že podporují vývoj nových technologií pro kontrolu a neustále se přizpůsobují novým, náročným předpisům, a že zatímco se evropské politiky postupně zlepšují, společná rybářská politika již po desetiletí zohledňuje nutnost vědecky podloženého řízení druhů;

112. vybízí Evropskou komisi, aby ve spolupráci s členskými státy a jejich pobřežními regiony vypracovala náležitou strategii na podporu evropských rybích produktů, doprovázenou přiměřenou finanční podporou, zaměřenou zejména na druhy, po nichž je nižší poptávka a které mají nižší obchodní hodnotu, s cílem zvýšit jejich hodnotu a zároveň zabránit koncentraci na druhy, které mají vyšší hodnotu, u nichž je proto vyšší pravděpodobnost nadměrného rybolovu;

113. zdůrazňuje, že je důležité více investovat do výzkumu, modernizace a inovací ve prospěch mladých rybářů a pobřežních komunit;

114. zdůrazňuje, že je třeba prosazovat a podporovat dekarbonizaci rybářského loďstva, které je v současnosti stoprocentně závislé na fosilních palivech, aby mohlo rybářské odvětví účinně přispívat k Zelené dohodě pro Evropu a podporovat přístup mladé generace k odvětví rybolovu prostřednictvím inovativních iniciativ;

115. považuje rybáře za dodavatele potravin a kritické pracovníky, kteří i během katastrofických událostí, jako je pandemie COVID-19, nadále zajišťovali každodenní dodávky za složitých podmínek; poukazuje na značné hospodářské a sociální dopady pandemie COVID-19 a na nezbytnost toho, aby členské státy přidělovaly dostatečné prostředky z EU na podporu zachování a tvorby pracovních míst v odvětví rybolovu a v modré ekonomice;

116. upozorňuje na dopad vystoupení Spojeného království z EU na odvětví rybolovu, zejména v pobřežních regionech dotčených rybářských loďstev; domnívá se, že tyto následky budou mít dopad nejen na rybáře a jejich plavidla, ale i na celé komunity a zaměstnanost v těchto oblastech.

117. zdůrazňuje názor, že generační obměna musí zohlednit cíle Zelené dohody pro Evropu a potřebu zajistit digitální transformaci také v modré ekonomice; konstatuje, že to znamená nejen přilákat mladé lidi k rybolovu, ale také zajistit, aby byli informováni a získali náležitý výcvik, a nabídnout jim atraktivní možnosti kariérního růstu a příležitost zlepšit svou osobní situaci – zejména zlepšováním jejich příjmu a zajištěním jeho udržitelnosti – a přispět k soudržnosti místních komunit, zejména v nejizolovanějších pobřežních regionech a v regionech s méně pracovními příležitostmi, což jim umožní usilovat o hospodářskou, sociální a environmentální změnu v těchto oblastech a současně posílit úlohu žen v tomto odvětví prostřednictvím lepší mobility a pracovních příležitostí v celé EU bez obtíží nebo omezení, pokud jde o uznávání jejich dovedností a výcviku; domnívá se, že generační obměna nesmí vést ke kolizi mezi generacemi a měla by zahrnovat rybáře všech věkových skupin zajišťující rovnováhu při ekologické a digitální transformaci, aby se zajistilo, že nebude ztraceno dědictví zkušeností;

118. poukazuje na to, že příští generace evropských rybářů nejenže v budoucnu posílí konkurenceschopnost odvětví rybolovu v EU, ale také pomůže zajistit zásobování Evropy potravinami v nadcházejících letech;

119. naléhavě vyzývá Komisi, aby se ve své příští zprávě o provádění společné rybářské politiky zabývala aspekty a požadavky obsaženými v tomto usnesení;

120. dochází k závěru, že toto usnesení nabízí jedinečnou příležitost ocenit ty, kteří představují budoucnost evropského odvětví rybolovu, jež je strategicky důležitá, a ukázat Evropě, kudy se ubírat: zvýšit počet mladých rybářů, zlepšit rybolov a zlepšit postupy;

o

o o

121. pověřuje svého předsedu, aby předal toto usnesení Radě, Komisi, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů a vládám a parlamentům členských států.